

Załącznik Nr 29
do Uchwały Nr XXX /161/ 2010r.
Rady Gminy Banie Mazurskie
z dnia 23.08.2010r.

Plan Odnowy Miejscowości ZAKAŁCZE WIELKIE na lata 2010 - 2017

Gmina Banie Mazurskie

Spis treści

1. Charakterystyka miejscowości
 - 1.1. Historia
 - 1.2. Położenie i klimat
 - 1.3. Struktura przestrzenna
2. Kierunki rozwoju
 - 2.1. Metoda opracowania Planu odnowy
 - 2.2. Czas i obszar realizacji Planu odnowy
 - 2.3. Finansowanie działań
 - 2.4. Główne cele i priorytety
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości
 - 3.1. Zasoby przyrodnicze
 - 3.2. Infrastruktura społeczna
 - 3.3. Infrastruktura techniczna
 - 3.4. Potrzeby środowiska lokalnego
 - 3.5. Dziedzictwo kulturowe
 - 3.6. Kapitał społeczny i ludzki
 - 3.7. Gospodarka i rolnictwo
 - 3.8. Obiekty i tereny
4. Ocena mocnych i słabych stron wsi (analiza SWOT)
 - 4.1. Mocne strony
 - 4.2. Słaby stron
 - 4.3. Szanse
 - 4.4. Zagrożenia
 - 4.5. Nasza wizja
5. Opis realizowanych projektów
6. Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców
7. Powiązania Planu Odnowy z innymi dokumentami.
8. System wdrażania i monitorowania.
9. Public relations Planu Odnowy Miejscowości

1. Charakterystyka miejscowości

1.1. Historia

ZAKAŁCZE WIELKIE (niem. Sakautschen, Gross Sakautschen) - wieś położona w gminie Banie Mazurskie, w powiecie gołdapskim. We wsi znajduje się dwór niemieckich ziemian oraz zabytkowa kaplica grobowa rodziny Steinertów. To wieś szlachecka założona w 1613 r. Od XIX w. do 1917 r. majątek należał do rodziny Steinertów, później do rodziny Barków.

1.2 Położenie i klimat

Miejscowość Zakałcze Wielkie położona jest w Gminie Banie Mazurskie, powiat gołdapski w województwie warmińsko-mazurskim, mieszka tu 68 mieszkańców. Nakładają się tu na siebie cechy klimatu morskiego oraz kontynentalnego. Region ten charakteryzuje się występowaniem długiej zimy, krótkim latem, dość znacznymi opadami oraz zachmurzeniem. Na terenie miejscowości, jak i w całej gminie występuje krótki okres wegetacji. Są to tereny najczęstszych mgieł i przymrozków. Otaczający Zakałcze Wielkie krajobraz charakteryzuje urozmaicona rzeźba terenu.

1.3. Struktura przestrzenna.

Większość wsi zakładana w pierwszym średniowiecznym okresie osadnictwa przybierała kształt owalnicy. Owalnice powstawały przez wydzielenie w centrum wsi dużego, owalnego placu, na którym najczęściej sytuowano budynki. Droga prowadząca do wsi rozwidlała się przed placem. Wokół centralnego placu wyznaczano miejsca na poszczególne gospodarstwa, składające się z osobnych budynków mieszkalnych i gospodarczych.

W takim centralnym miejscu usytuowany jest dwór z drugiej połowy XIX w.

2. Kierunki rozwoju

Plan odnowy miejscowości Zakałcze Wielkie jest spójny z *Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Banie Mazurskie* oraz *Strategią Rozwoju Gminy Banie Mazurskie*. Został opracowany zgodnie z wytycznymi rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na potrzeby składania wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w zakresie działania „Odnowa i rozwój wsi objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013”

2.1. Metoda opracowania Planu Odnowy

Plan odnowy miejscowości Zakałcze Wielkie jest wynikiem rozmów władz samorządowych naszej gminy oraz mieszkańców sołectwa Zakałcze Wielkie. Do opracowania planu wykorzystano również Strategię Rozwoju Gminy Banie Mazurskie oraz Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Banie Mazurskie.

Plan określa najważniejsze kierunki rozwoju wsi i sołectwa oraz możliwości i kolejność ich zrealizowania.

2.2. Czas i obszar realizacji Planu Odnowy

Obszarem realizacji Planu odnowy jest miejscowość i sołectwo Zakałcze Wielkie. Plan odnowy obejmuje lata 2010-2017

2.3. Finansowanie działań

Źródłem finansowania zadań określonych w Planie odnowy będzie:

- budżet Gminy Banie Mazurskie
- zewnętrzne środki finansowe oraz fundusze strukturalne
- środki pomocowe.

2.4. Główne cele i priorytety

Głównymi celami odnowy miejscowości Zakałcze Wielkie jest rozwój miejscowości zapewniający ograniczenie bezrobocia, podniesienie poziomu życia mieszkańców, zwiększenie atrakcyjności turystycznej.

W dalszej części przedstawiono najważniejsze cele rozwojowe, które wyznaczili mieszkańcy miejscowości Zakałcze Wielkie :

1. Remont oświetlenia ulic i dróg miejscowości Zakałcze Wielkie
2. Remont dróg gminnych
3. Wykorzystanie turystyczne okolicznych lasów.

3. Inwentaryzacja zasobów

3.1. Zasoby przyrodnicze

- Lasy - Gwarantują wypoczynek w ciszy i czystym powietrzu. Umożliwiają odwiedzającym zbiórkę leśnego runa oraz obserwację dzikich zwierząt.
- Rzeźba terenu – kształtowała się w wyniku aktywności lodowcowej.

Miejscowość Zakałcze Wielkie otaczają lasy, w większości mieszane odznaczające się obfitością świerka pospolitego, wypierającego wyraźnie inne drzewa. Najliczniej oprócz świerka i sosny występuje znaczna ilość lipy drobnolistej, grabu pospolitego, brzozy brodawkowatej, olchy czarnej i dębu szypułkowego. Stoki suchych i nasłonecznionych pagórków porastają murawy kserotermiczne z poziomką i koniczyną. Na terenie oraz bliskim sąsiedztwie występują liczne użytki zielone. Gatunkowy skład roślin na łąkach i pastwiskach jest zróżnicowany w zależności od podłoża oraz lokalizacji użytku. Lecz najczęstsze gatunki to babka średnia i lancetowata, bodziszek łąkowy, szczaw zwyczajny, koniczyna pagórkowata.

3.2. Infrastruktura społeczna.

- Kultura

Mieszkańcy Zakałcza Wielkiego i okolic nie posiadają świetlicy wiejskiej korzystają z imprez organizowanych w Baniach Mazurskich.

- Religia

Mieszkańcy należą do Parafii w Baniach Mazurskich.

- Turystyka

Obecnie na terenie miejscowości i sołectwa nie ma zorganizowanej bazy turystycznej.

- Oświata i sport

Młodzież szkolna dowożona jest do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Baniach Mazurskich. Uczniowie aktywnie uczestniczą w imprezach organizowanych przez Zespół Placówek Oświatowych, Uczniowski Klub Sportowy, Ludowy Klub Sportowy „POGOŃ” w Baniach Mazurskich.

3.3. Infrastruktura techniczna:

- obszar wsi i sołectwa objęty jest siecią wodociagową i kanalizacją
 - Sołectwo posiada połączenie do sieci kanalizacyjnej.
 - Sieć dróg – układ komunikacyjny miejscowości Zakałcze Wielkie to drogi gminne .
 - Energia elektryczna – dostarczana jest do odbiorców liniami napowietrznymi. Sieć pracuje w oparciu o napięcie 15 KV i jest wykonana jako sieć napowietrzna na słupach żelbetowych.
 - Sieć telefoniczna – abonenci podłączeni są do centrali automatycznej. Ponadto Zakałcze Wielkie objęte jest sygnałem sieci telefonów komórkowych ERA, Idea oraz Plus GSM.
- a) Ochrona zdrowia:
Mieszkańcy miejscowości i sołectwa korzystają z opieki medycznej Poradni Medycyny Rodzinnej HOLMED w Baniach Mazurskich (1 lekarz rodzinny, stomatolog i rehabilitant)
- b) Oświata, kultura i sport:
Młodzież dowożona jest do Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Baniach Mazurskich
- d) Mieszkalnictwo:
- brak zorganizowanych form mieszkaniowych. Zdecydowana większość lokali mieszkaniowych jest we władaniu rolników i osób prywatnych.
- e) Pomoc społeczna:
- mieszkańcy korzystają z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, który prowadzi działalność w zakresie dożywiania uczniów, usług opiekuńczych oraz przyznawania prawa do świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłków.
- f) Bezpieczeństwo publiczne:
- zapewnia Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi.
- g) Brak obiektów sakralnych

3.4. Potrzeby środowiska lokalnego

- a) Turystyka
- Wykorzystanie turystyczne okolicznych lasów.
- b) Infrastruktura i gospodarka:
- Remont oświetlenia ulic i dróg
 - Remont dróg gminnych.

3.5. Dziedzictwo kulturowe

1. We wsi zachował się dwór z drugiej połowy XIX w., kilka budynków gospodarczych (z 1920 r.) i pozostałości parku. Zabytek ten jest budynkiem parterowym wzniesionym na rzucie prostokąta. Od strony ogrodu do budynku przylega murowana weranda z tarasem, a od strony frontowej cztery kolumny wspierają dużą trójkątną wystawkę.

dwór z drugiej połowy XIX w

2. Cmentarz ewangelicki i kaplica grobowa rodziny Steinertów (z ok 1860 r.). Grobowiec w kształcie sześcianu wybudowano z czerwonej cegły pokrytej tynkiem. Całość wieńczy wypukły dach. Na podłożu umieszczono krzyż z napisem - "*Marta Steinert (1863-1891)*". W krypcie znajdują się zmumifikowane ciała kobiety i mężczyzny (pozbawione głów). Kaplica zachowała się w dość dobrym stanie, mimo, że w przeszłości została ograbiona i próbowano ją zdewastować, m.in. wyrwano drzwi wejściowe, zniknęły płyty nagrobne, metalowe okucia. Do dziś zachowały się natomiast słupy bramne, które warto zobaczyć. Na jednym z nich wyryto serce i datę "*1863*".

krzyż z napisem - "*Marta Steinert* W kaplicy grobowej rodziny Steinertów.

3.6. Kapitał społeczny i ludzki

W miejscowości nie ma zarejestrowanych organizacji pozarządowych. Dużą wartością mieszkających tu ludzi jest ich zaangażowanie w życie społeczne wsi. Przykładem mogą być działania w zakresie wodociągowania, gospodarki odpadami, utrzymania i remontów dróg, oświetlenia ulicznego.

3.7. Gospodarka i rolnictwo

W Zakałczu Wielkim nie występują gospodarstwa rolne, część mieszkańców zatrudniona jest w Spółce Wtoklesz w Miecznikach, pozostałe osoby pracują w Baniach Mazurskich i innych okolicznych miastach.

- Podmioty gospodarcze – obecnie we wsi nie funkcjonują żadne miejscowe podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- Przemysł – na terenie wsi nie występują żadne zakłady przemysłowe.
- Handel – na terenie miejscowości nie ma żadnego punktu handlowego

3.8. Obiekty i tereny

Istotne obiekty i tereny w Zakałczu Wielkim to:

- dwór z drugiej połowy XIX w., kilka budynków gospodarczych (z 1920 r.) i pozostałości parku,
- cmentarz ewangelicki i kaplica grobowa rodziny Steinertów (z ok.1860 r.).

4. Ocena mocnych i słabych stron wsi (analiza SWOT)

4.1. Mocne strony

- ukształtowanie terenu i szata przyrodnicza
- czyste środowisko
- ciekawe turystycznie i ekologicznie lasy
- istniejąca linia energetyczna
- bliskość rynku wschodniego
- tania siła robocza

4.2. Słabe strony

- zbyt małe zainteresowanie zewnętrznych inwestorów
- bezrobocie strukturalne
- ubożenie ludności
- wyjazd młodych i wykształconych ludzi
- niedostateczny rozwój infrastruktury
- brak przejścia granicznego na terenie gminy z Obwodem Kaliningradzkim

4.3. Szanse

- przetwórstwo produktów rolnych
- rozwój drobnej przedsiębiorczości
- rolnictwo ekologiczne
- zwiększenie skupu płodów rolnych

- rozwój turystyki
- tworzenie gospodarstw agroturystycznych
- dostępne środki pomocowe na rozwój wsi
- modernizacja i poprawa stanu dróg

4.4. Zagrożenia

- nieopłacalność produkcji rolnej
- brak rynków zbytu
- wzrost bezrobocia
- zły stan rolnictwa
- sąsiedztwo bogatych i atrakcyjnych turystycznie gmin
- stereotyp słabej wsi, w którą nie warto inwestować
- brak warunków startu dla młodych osób

4.5 Nasza wizja

Zakałcze Wielkie miejscem wymarzonego odpoczynku dla gości, bezpieczeństwa mieszkańców, gdzie tradycja łączy się z nowoczesnością.

Do realizacji wizji niezbędne są:

- 1) nowoczesne, energooszczędne oświetlenie uliczne.
- 2) aktywni zawodowo i społecznie mieszkańcy,
- 3) wieś uporządkowana, z zagospodarowanymi terenami zielonymi,
- 4) estetyczne i zadbane budynki, zagospodarowane i uporządkowane obejścia oraz ogródki przydomowe, estetyczne ogrodzenia.
- 5) uporządkowana gospodarka wodna i gospodarka odpadami wpływająca na czystość środowiska, czyste wody powierzchniowe i gruntowe po wybudowaniu przydomowych oczyszczalni ścieków,
- 6) nowoczesne i dochodowe rolnictwo, nie wpływające negatywnie na stan środowiska i otoczenia, produkujące wysokiej jakości produkty rolne.
- 7) dobry stan dróg łączących Zakałcze Wielkie z innymi miejscowościami.
- 8) odpowiednia lokalizacja i estetyczne przystanki autobusowe,

5. Opis realizowanych projektów

5.1 Remont oświetlenia ulic i dróg

5.1.1 Cel i przeznaczenie

Poprawa jakości życia mieszkańców miejscowości Zakałcze Wielkie .

Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kołowego i przechodniów na drogach, poprawa wizerunku zewnętrznego miejscowości Zakałcze Wielkie, ponadto:

- obniżenie mocy zainstalowanych urządzeń oświetleniowych i zmniejszenie energochłonności całego systemu oświetleniowego gminy,
- zmniejszenie kosztów zużycia energii elektrycznej oraz zmniejszenie kosztów utrzymania konserwacji oświetlania,
- ogólna poprawa stanu technicznego i niezawodności urządzeń oświetleniowych,
- zmniejszeniu wypadkowości, kradzieży i rozbojów

- ograniczenie emisji pyłów oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery, dzięki zmniejszeniu zużycia energii elektrycznej na cele oświetlenia drogowego, co ma korzystny wpływ dla środowiska naturalnego.

5.1.2. Szacunkowy koszt i okres realizacji zadania, źródło finansowania

Instytucja realizująca zadanie	Urząd Gminy Banie Mazurskie
Ilość oprav	4
Szacunkowe koszty inwestycji (zł.)	5. 000,00
Kwota końcowa	4.617,99
Źródła finansowania	Budżet Gminy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich , inne źródła
Okres realizacji	2010 - 2011

5.2. Remont dróg gminnych.

5.2.1. Cel i przeznaczenie

Inwestycja ta poprawi bezpieczeństwo i ułatwi przemieszczanie się mieszkańców wsi Zakałcze Wielkie . Wpłynie na poprawę warunków życia i pracy, poprawi estetykę miejscowości.

5.2.2. Szacunkowy koszt i okres realizacji zadania, źródło finansowania

Instytucja realizująca zadanie	Urząd Gminy Banie Mazurskie
Szacunkowe koszty inwestycji (zł.)	2 000,00
Kwota końcowa	
Źródła finansowania	Budżet Gminy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich , inne źródła
Okres realizacji	2010 - 2017

Pozostałe zadania do wykonania w ramach planu Odnowy miejscowości Zakałcze Wielkie zawarte są w punkcie 2.4 Główne cele i priorytety oraz 3.4. określonego jako Potrzeby środowiska lokalnego.

6. Obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Zabudowa mieszkalna w większości usytuowana jest w centrum wsi. W obrębie tego właśnie obszaru skupia się praktycznie całe życie miejscowości. Mamy tu do czynienia ze zwartą zabudową, a co za tym idzie z największym skupiskiem ludności. Takim obszarem jest dwór z drugiej połowy XIX w. oraz jego otoczenie.

7. Powiązania Planu Odnowy z innymi dokumentami.

Realizacja priorytetów rozwojowych wymaga osiągnięcia celów długofalowych, które zgodne są z oczekiwaniami mieszkańców, jednocześnie zgodnymi z najważniejszymi dokumentami planistycznymi gminy tj. Strategią Rozwoju Gminy, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Banie Mazurskie oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy.

8. System wdrażania i monitorowania.

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Zakałcze Wielkie rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy Banie Mazurskie. Wdrożenie zleca się Wójtowi Gminy Banie Mazurskie, Radzie Sołeckiej Sołectwa Miczuły oraz Sołtysowi.

Plan Odnowy Miejscowości będzie podlegał stałemu monitorowaniu. Proces ten będzie miał na celu analizowanie stanu zaawansowania przyjętych działań oraz zgodności ich z postawionymi założeniami. Plan będzie modyfikowany przez korekty i uaktualnianie jego zapisów. Stan realizacji zaplanowanych działań i ich weryfikacja będzie procesem ciągłym, trwającym od momentu rozpoczęcia planowanych inwestycji, poprzez realizację, aż do momentu zakończenia. Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu stanu rzeczywistego realizacji zadań.

W monitorowaniu brać będą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Banie Mazurskie zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Zakałcze Wielkie. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka sołectwa Miczuły.

9. Public relations Planu Odnowy Miejscowości

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Zakałcze Wielkie wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o :

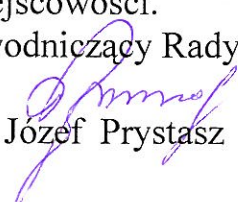
- Internet
- Promocję i reklamę bezpośrednią

Internet będzie głównym źródłem informacji o Planie Odnowy Miejscowości . Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Urzędem Gminy, a zainteresowanymi stronami.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wykonawców i inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Zakałcze Wielkie.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

Przewodniczący Rady Gminy

Józef Prystasz

